

v čitalnici in 6. v Brežicah pri g. Heiderju „Hotel Klembas“.

Na den volitve dne 2. meseca junija naj so o pravem času vsi naši volilci na krajih, ki smo jih gori navedli, in od tam gredo skup na volitvišče. Pri volitvi je e. kr. komisar navzoč. Najprej volijo gg. volilci sami 4 može (katere? to se bodo že poprej za trdno dogovorili) in potem voli e. kr. komisar 3 može v volilno komisijo in teh sedmero mož izvoli potlej iz sebe predsednika. Ta je glava volitve. Samo po sebi se razume, da je tu volilcem gledati na to, da spravijo samo svoje odločne 4 može v komisijo. Na nje pride veliko pri volitvi.

Ko se volitev začne, prebere predsednik dotična §§ volilnega reda. V njih je govor o tem, kedo da se sme za poslanca voliti in kedo ne. Udje komisije volijo za tem prvi in za njimi drugi volilci po alfabetu srenj ali krajev, ki so jih poslali. Če kedo zoper koga ugovarja, ima komisija odločiti, ali sme ali pa ne sme voliti. Vse to pa se mora zgoditi, predno glasuje. Kedar e. kr. komisar koga zakliče, položi ta svojo izkaznico na mizo pred volilno komisijo ter pove jasno in glasno ime poslanca, ki ga voli. S tem pa še njegovo opravilo ni pri koncu, ne bilo bi prav, ko bi potlej kar odšel iz volitvišča. Treba je, da ostane do konca volitve, zakaj včasih je treba še drugikrat voliti — takrat namreč, če ni noben ponudnik za poslanca večine dobil.

Rojaki, Slovenci! Možje, čijih imena Vam „Sl. Gosp.“ prinaša že trikrat na čelu, ti so naš možje, kri iz naše krvi, ti naj bodo naši poslanci! Le-te že poznamo, niso več novinci v javnem življenju, od njih so že nekateri naši rojaki po mili naši domovini prišli do svoje pravice ali pa dobili zdatne pomoči, za-nje torej, častiti volilci, smete mirne vesti in z veseljem sreem glasovati v den volitve: Živeli baron Goedel, župnik Božidar Rajč, posestnik Miha Vošnjak! (?)

Poštenjak Slovenec ne more voliti liberalca Nemca ali nemškutarja.

Vesela poročila naznanjajo, da zmagamo dne 2. junija povsod Slovenci, to pa še prav sijajno. G. baron Goedel je imel uže pretečeni petek večino 169 glasov [treba le 161].*) Zatorej Hammer-Amboss lahko pobira šila in kopita, poslanske krone pri Slovencih ne bode nosil. Zoper Božidara Raiča še liberalci niso našli nobenega nemškutarja, da bi svoj hrbet v Ptuj zanesel, da ga Slovenci naklestijo. Proti g. Mih. Vošnjaku pa Celjski divjaki kar le z lažmi in nepoštenim zabavljanjem rohnijo. Sploh liberalci in nemškutarji so uže pri volitvah volilnih mož telebnoli na tla. Zavedeni, pošteni Slovenci ne volimo zvečinoma brezvernih, lažnjivih liberalcev. Prav imamo.

Nemški liberalci in jihovi petolizci slovenski Judeži ali nemškutarji so naši največji, najhušji,

*) Sedaj že ima čez 60 glasov večine. Uredn.

najbolj zagrizeni sovražniki, da, sedaj edini politični nasprotniki. Da se pred Evropo nalepotičijo, sklenejo liberalci postaviti o enakopravnosti vseh narodov v cesarstvu. Toda djanski je ne dajo za živi svet kje izpeljati. Stavijo tako sami sebe na laž. Naložili so nam Slovincem bremen Nemeem enakih, a pravie nam ne privoščijo tistih. Hočejo nas imeti, kakor da bi Slovenci ne bili, ali vsaj ne prav pri pameti, katerim treba večnega jeroba. Na kaj druga pač ne kaže, ne morem drugače reči, njih srborito obnašanje. Na vse kriplje strežejo zabraniti narodno vstajenje Slovincem. Zato preganjajo vsakega domoljuba. Vse boljše službe hočejo sami pograbit in če za te nimajo dosta svojih ljudi, pa tujce nastavlajo. Prav nesramno preganjajo vsakega, ki se za svoj narod potegne: duhovščino, učitelje, profesorje, uradnike, pisatelje. Še celo nježno deco nam hočejo skvariti in ponemčuriti, da se ničesar ne nauči prav, ne nemški, ne slovenski. Tako bi sčasoma oblizani z nemčursko „kulturo“ dovolj gladki bili Slovenci, da jih pangermansko-prajzovski „lintvert“ pogoltno.

Toda Slovenci nečemo ne politično pa ne narodno vmreti. Najmenje pa hočemo sami sebe ubijati s tem, da bi sovražnike liberalce volili si v poslance.

Zadosti dolgo, tisoč let, smo Slovenci rabotali in tlako delali. Sedaj smo grunte od nemških grajščakov odkupili. Pred postavo smo vsi jednopravnim Nemeem tako, kakor pred Bogom. Probudili smo se iz groba nekdanje sužnjosti. Postali smo svobodni ljudje. Zato pa hočemo na narodni slovenske podlagi živeti in napredovati. Naša deca se mora slovensko-narodno vzgojevati, nemščine se naj uči, pa pametno, s pomočjo slovensčine. Učiteljšče v Mariboru in gimnazije morajo za Slovence biti slovenske, v Gradcu pa na vsenčilišči slovensko predavanje za naše juriste. Tako pridobimo Slovenci izobraženi srednji stan. Brez tega ne moremo dalje biti, ako nečemo narodno poginoti; kajti kmetski ljudje bi naposled vendarle onemogli in nemčurstvu podlegli.

Vsi uradniki, sodniki na Slovenskem morajo znati slovenski popolnem. Tako dobijo boljše službe, pšeničak, pri nas naši otroci, lasna kri, a ne tujei. Saj Nemci bližnjega tudi ne ljubijo več, kakor sami sebe. Nemško-liberalnem jerobstvu na Slovenskem mora enkrat biti konec storjen. In zato Slovence poštenjak ne more in ne bode volil nemških liberalcev. Slovenci volimo narodno, slovenski.

Živel slovenski rod,

Živela slovenska domovina!

Str.

Gospodarske stvari.

Pomoček, da konjem kopita ne razpokajo.

Vzame se strd in rumeni vosek, vsakega jednako veliko in vse se pri rahlem ognju raztopi in dobro med seboj pomeša. Konju se kopito prej

lepo osnaži in potem s šopkom s to mažo zgoraj in spodaj dobro pomaže in tudi razpoke dobro zamažejo. Če se ta pomoček večkrat rabi, mora se pa vsakokrat razgreti, da se pusti mazati, se razpoke na kopitih pozgubé in kopito se tako rekoč oživi in posebno kaže pri podkovanju posebno mehko in voljnost. Ta pomoček je tedaj očitno boljši, kakor pa gutaperča in podobna sredstva.

Kako šipe na oknih očistiti.

Če so zidarji, belarji ali malčarji (gipsarji) dalj časa v kaki hiši delali, tako pogosto okna tako silno zamažejo, da jih je težko zopet do čista osnažiti. Ako se z četiho ali debelimi cunjami terejo, se šipe ne redkokrat oprasnejo tako da slednjič celo niso več snažne narediti. Tu si znajo gospodinje z celo priprostim sredstvom mnogo jezovanja in sitnobe prihraniti. Ako namreč šipe z močnim jesihom ali z staršano solno kislino rahlo pomočijo, bodo sivi, motni madeži, ki se drugim pomočkom le težko umaknejo, sami od sebe preminili in šipe poplahnjene z čisto mrzlo vodo bodo zopet čiste in prozorne postale.

Dopisi.

Iz Maribora. (Dalje.) Narodni volilni možje izvoljeni so bili: V Rušah (7), v Remšniku (4) vse narodno, v Zrečah Peter Erjavec, Peter Dobnik, Fr. Videčnik, (eden volilec je pustil gostijo in prišel poldrugo uro daleč k volitvi. Slava mu!); pri sv. Martinu blizu Vurberga M. Kolenko, J. Jug, J. Pečar, Fr. Taler, Mat. Koebek; pri sv. Iju v slov. gor. A. Merčnik, A. Taler, Jožef Ferik, v Strihovci Franc Flucher, v Framu S. Gabere in Gert; pri sv. Marjeti na Pesnici Jakob Marko in Franc Vakaj, pri sv. Petru blizu Mariboru J. Flucher, Franc Lorber, Josef Lorber, Alojz Velebil, pri sv. Jakobu v sl. g. J. Marzidovšek, Fr. Šijanec, Filip Trojner, Fr. Breznik, K. Rošker, J. Lorber, v Jarenini (2), Pesnici (2), v Volčjem dolu (1), v Vrtiču Franc Marko, v Dragučovi Fr. Brotner, v Smerečnem Martin Motalen, v Lažah G. Pirš in F. Sprager, v Staremtrgu J. Breznik, P. Arh, pri sv. Janžu Peter Vozu in Sim. Berdnik, na Otišnem vrhu 2 narodnjaka, v Silah J. Kopriva, v Vrheh J. Ovčjak in P. Poplus, pri sv. Martinu blizu Slov. Gračca (8) vse narodno, v Pamečah J. Farski in Bl. Berdnik, v Janžovem vrhu A. Grubelnik in Fr. Vomer. V Šoštanji 27 narodnjakov med njimi 8 duhovnikov. Pri sv. Jurji pod Tabrom Jurij Klančnik, V. Južna, Janez Winter, Jožef Lukman, v Žavcu Tomaž Cvikel, v Petrovčah A. Goršek, M. Goršek, A. Kuder, Miha Bračič, Mat. Resnik, v Grižah Arzenšek, Fr. Dolinar, P. Goršek, J. Kosec. Pri sv. Petru v sav. dol. J. Žehel in še 2 narodnjaka, pri sv. Jurji na Južni želez. Fr. Dobovišek, J. Hren, Fr. Pisanec, M. Golež, J. Žveglar, M. Sivka, A. Vrečko, M. Županc, A. Podhostnik, v Sevnici (23) vse narodno; v Loki J. Sorglechner,

J. Kolarič, K. Gmeiner, A. Kajtna, A. Hrobat, G. Florinc, M. Slokan; pri sv. Pavlu vse (5) narodno, v Trbovljah (11) narodnjakov. V Slatini (5), v Lembergu (4) narodnih, v Šmarji vse narodno, pri sv. Lenartu v slov. g. Janez Rop, J. Žvajkar, A. Čuček, M. Senekovič, J. Kozar, A. Vogrin, A. Koebek, Druzovič; pri sv. Petru blizu Radgoni 13 narodnjakov; v Pernicah (Marenberskega okraja) župnik Ostrožnik in Fr. Sekolonik.

Iz spodnje Savinjske doline. Dan 18. maja 1885 zapisati se mora z zlatimi črkami v zlate bukve za občino Velika Pirešica, ker ta dan so prvokrat padli nemčurji pri volitvah, narodni možje zmagali so sijajno. Nikdar bi se ne bilo našim nasprotnikom kaj tacega sanjalo; ker narajeni so bili vselej brez težave vsako volitvo na svojo stran obrniti. A zdaj jim je enkrat hudo spodletelo, padli so; in tako hudo pa sramotno so padli, da nikdar več na noge vstali ne bodo.

Navajeni vsako reč kar iz lahkega narediti; namislijo si, da bi trebalo v čisto slovenski župniji Galiciji, nemške šulvereinske šole. Hitro skujejo dolžno pismo glaseče na lepo svoto denarja; in ne da bi bili poprej občino poprašali, je li to prav ali ne; in občinski sluga hodi potem od svetovalca do svetovalca, od odbornika do odbornika rekoč: „tukaj-le se podpiši!“ In resnično se jih razven par vsi podpišejo, ne vedoč kaj, ker pisano je bilo seveda nemško.

A potem so se možje nekoliko podučili, in pri občinski seji ki je to reč obravnavala, zavržen je bil predlog: naj se napravi šulvereinska nemška šola, z 17 proti 7 glasim! O joj, to je bil hud udarec za nemčurje! V torek je bil ta predlog zavržen, in v nedeljo potem imel je šulverein svojo sejo pri Fervegi, kder je že tudi tisoč goldinarjev za šolo v Galiciji došlo bilo. Kaj zdaj početi? Hitro skujejo še eno občinsko sejo, in sicer v petek potem v namen, da naj bi se še enkrat odločilo, ali se ta denar od občine sprejme ali ne. A tukaj pa jim naredi gospod c. kr. glavar in namestniški svetovalec črto čez račun, in sejo prvo in odločbo potrdi, a drugo sejo prepove. In tako je rešena naša občina te šulvereinske nemške šole.

To je bil hud udarec za nemčurje; a še hujsji bil je v dan volitve volilnih mož. Tukaj dobil je nasprotnik eden največ glasov 14, a narodnjak naj manj 40. Izvoljeni so sami pošteni možje narodnjaki, med njimi tudi č. gospod župnik iz gornje Ponikve, ki so pridni kristjani vsi, pravi narodnjaki, da se zna vsakateri pri volitvi poslanca na teh šest glasov popolnoma zanesti.

Hvala Bogu! Zmaga je tukaj naša; in to prvokrat po tolikih letih. Pa upati smemo, da enkrat vzbujena narodnost ne bode več zaspala. Bog naj pošlje zdaj v svete binkoštno praznike svojega svetega Duha nad vse volilne možje celega cesarstva, da bodejo potem izvolili take poslance za državni zbor, katerim je pravo domoljubje in ljubezen do cele nam mile Avstrije pri sreč, da bodo delali